

Rabbi Nuchem Rosenberg

115 Clymer St., Suite #6-E
Brooklyn, N.Y. 11211-6770
Tel.: 718-384-3674 - Fax.: 718-963-1110
Beeper # 917-234-1110

נחום ראזענבערג

רב המקואות

בעמח"ס אש יצאה מחשבון
פה ברוקלין, ניו יארק יצ"ו

בס"ד יום ה' ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באוזני אדוני ואל יחר אפך,
נר חמישי דחנוכה, תשס"ו לפ"ק

לכבוד הרבנים הגאונים חברי הבד"ץ של העדה החרדית, ה"ה הרה"ג ר' מאיר בראנדסדארפער שליט"א, הרה"ג ר' משה הלברשטאם שליט"א והרה"ג ר' אברהם יצחק אולמאן שליט"א, ועל צבאם הגאב"ד הרה"ג ר' יצחק טוביה ווייס שליט"א.

הנידון: השוויץ-באד בבנייני זופניק

בווראי זכור להבית דין, שכאשר פרצה המלחמה ביני לבין משפחת דאוידאוויטש המנוולים אודות פרשיית השוויץ בבנייני זופניק. הבטיח לי אז יצחק מאיר סאפרענאוויטש נ"י ראש הוועד למשמרת הצניעות בהתקנת התקנות הבאות להלן:

א - היה אז הסכם בינינו שתהיה כניסות נפרדות להשוויץ ולהמקוה. השקיעו הרבה כסף בעד זה, אבל לא תוקנו עדיין כניסות נפרדות, אכן עשו בתוך המקוה כניסה, וזה הועיל בהרבה לענייני צניעות, שילדים לא יכולים להיכנס לשם. קיבלתי הודעות תודה מכל רחבי העולם, וגם כשהייתי באומאן על ראש השנה, היו שלשים-ארבעים אנשים שבאו אלי להודות לי על כך, שהודותי, הצניעות בירושלים השתפר פי כמה.

אבל חסרון גדול יש בזה, שכאשר הורה מביא הבנים שלו להמקוה, והוא נכנס להשוויץ ושוהה שם למשך חצי שעה ויותר, הילדים שלו בינתיים הם הפקר בתוך המקוה.

ב - היה אז הסכם בינינו, שבערבי שבת השוויץ לא יהיה פתוח מסיבות הנ"ל, אבל לא קיימו את ההסכם.

ג - היה אז הסכם בינינו שהשוויץ יהיה רק למינויים, והמינויים צריכים להיות שומרי תורה ומצוות. - אבל נקראתי מהרבה ידידים שגילו לי, שהיו כמה ספרדים שהוא מכיר אותם מירושלים, ושהם בכלל לא שומרי תורה ומצוות. התקשרתי למנהל השוויץ, ושאלתי אותו הייתכן? והתירוץ שלו היה, שאצל הספרדים הוא לא יודע אם הם שומרי תורה ומצוות ואם לאו, כי הוא לא מכיר אותם באופן אישי.

ד - היה אז הסכם בינינו שהמינויים יהיו מגיל שלושים וחמש שנים ומעלה, כי הם צריכים את השוויץ לרפואה. אבל, קוראים אותי בחורים אמריקאיים הלומדים בישיבות שם, שהם כבר בגיל שמונה עשרה ומעלה, ועל הקיר יש מודעה שהמבקרים צריכים להיות יותר מגיל שמונה עשרה, וכך הם מסוגלים להיכנס לשם.

ובהור אחד קרא לי ואמר שספרדי מנוול אחד, רצה להתחיל לעשות מעשי מגונים אתו, אמרתי לאותו בחור שיוודע מי אותו האיש.

הייתי רוצה לשאול להבית-דין שתי שאלות:

1 - מה לו לכהן בבית הקברות, למה שילך בחור לשוויץ? ולהרב הגאון ר' מאיר בראנדסדארפער שליט"א ברצוני לשאול, מה בנוגע כל הספרים של הרב הגאון הצדיק ר' אהרן רוטה זצ"ל בעל שומרי אמונים, שכתוב בספריו ונותן הוראות בנוגע להליכי הצניעות בהמקוה, ומהשוויץ הוא בכלל לא דבר שמה, ואיך רב הקהילה של תולדות אברהם יצחק, וחסיד של שומרי אמונים הגה"ק הרב ר' אהרן ראטה זצוק"ל, ואתה ראשו ורובו בתוך הספרים שלו, אתה מניח מקום שכזה להתקיים והנך לא מוחה?

2 - ילד אין מקומו בהשוויץ, כי הוא נהיה למטרה של פגיעה רעה, אבל על בחור יש חשש סכנה יותר

גדול, כי הוא יכול להיות הן הפוגע והן הנפגע.

ה - היה אז הסכם בינינו, שהממונים על הביקורת ועל המינויים יהיו הרה"ח ר' יעקב ב"ר מנחם דאווידאוויטש שליט"א והר"ר יעקב צבי ב"ר בערל חנון שליט"א, אבל לא ישראל חיים ב"ר הלל דאווידאוויטש וגם לא יצחק מאיר סאפרענאוויטש נ"י, כי אצלי הם אנשי פחותי ערך למאוד.

ישראל חיים ב"ר הלל דאווידאוויטש שניהל את הבית בושת למשכב זכר וכשעוררתי את הבית דין צדק ענה שתפס אותי באשת איש במאה שערים, היה לו התעוזה לומר זאת לא רק ברבים אלא גם בפני בית דין בעצמו, הלא ידוע שאלקים ניצב בעדת קל, ומשום זה בעדים זוממים פסקינן שאם הורגו אינן נהרגין את העדים כי הקב"ה הסכים, עיין ברמב"ן על התורה, ובמקום קדוש שכזה פער המנוול הזה את פיו, ואמר מה שאמר בכדי להפריע את הסגירת של השוויץ.

יצחק מאיר סאפרענאוויטש נ"י אמר לי שכבר שלשים שנה שהוא יודע מה שהולך בהשוויץ ואי אפשר לסוגרו משום שהעדה החרדית מעורב בזה, ומשפחת דאווידאוויטש הם מאפיונרים גדולים, ואם תוכל לסוגרו אתה יכול לשב על כסאי. אולם בהעדה החרדית הוא טען שאף פעם לא היו בהשוויץ דברים לא יפים, אבל בכל זאת מסכים שמוטב לא להשאירו פתוח.

ו - היה אז הסכם בינינו, שצריכים ללכת בהשוויץ עם בגד ים, אבל לא קיימו אותם.

ז - יש תקנה ישנה שאסור לעשות מאסאג' על הבטן, כדי שלא יבוא לנגוע ח"ו באות ברית קודש, וגם ביקשתי שבתוך התקנון החדשה יעלו את זה, היה מי שהתקשר אלי, שלמעשה ממשיכים לעשות מאסאג'ים על הבטן, וכאשר המשגיח בא וצועק, אז שוהים קצת, וכשיוצא צוחקים ממנו וממשיכים בזה, כי אין חוק שיאכופ עליהם.

יש אברך חסידי מויליאמסבורג שהולך לשוויץ של גויים, שאין בו תערוכת אנשים ונשים, לצרכי רפואה, ואמר לי, שהוא מפליא הצניעות המונהגות בהשוויץ של הגויים, כי יש שם שלט המכריז כשמישהו אחר חוץ מהמסאג'רער מומסך, יגע בחבירו, או מי שילך בלי בגד ים, אז מענישים לו לפי החוק, והחוק זה הוא שבע שנים מאקסימום מאסר, וכמובן שזורקים אותו מהמינויים של הסאונה. - במילא יש ממי לפחד, אבל בזופניק הכל מופקר בלית דין ולית דיין.

ח - היה אז הסכם בינינו, שיהיה תקנה שאסור לאלמן גרוש ורווק ללכת לשם. וגם זו לא קוימה.

הייתי באומאן על ראש השנה דהשתא, וניגש אלי אברך ואמר לי שהוא ה' גרוש משך שלש שנים, והלך לתוך השוויץ וה' עובר על כל עבירות שבתורה, וכעת הוא כבר נשוי, וכואב לו למאוד על כל הילדים שהכשיל אותם אז, והודה לי על כך שסגרתי אותו.

ט - היה אז הסכם בינינו, שיגדילו את חדר הסאונה, משום שאין שם מקום מספיק, וכאשר משהו עושה מאסאג' לחבירו ואיש אחר רוצה לעבור דרכו אי אפשר מבלי שיכך בחבירו. וענה לי על זה שני דברים:

1 - שהרה"ג ר' מאיר בראנסדארפער שליט"א מדד את כל המידות, ולדבריו הכל בסדר. הבעיה היא, שהרה"ג ר' מאיר בראנסדארפער שליט"א אף פעם לא ראה איך עושים את המאסאג', שכאשר עושים על מישהו מאסאג' הוא שוכב משורבב כמו בהמה על ד' רגליים, ועיין בתוספות יומא (דף ל"א ע"א, ד"ה אמה על אמה) "גם יהיה יכול לכוף ראשו קצת עד שיתכסה כל גופו במים", רואים מזה שצריכים יותר מקום, וכאשר הבן אדם הוא רק ארוך מטר, וזה לא מן הנמצא, אין כבר מקום מספיק לעבור דרכו, כי המעבר הוא מטר ומשהו, מכל שכן כשיש שם עוד בן אדם שעושה מאסאג', איך יוכל עוד אחד לעבור דרך שם.

2 - אמרו לי שיש שם צינור של מי גשמים, שעובר דרך הסאונה ואין אפשרות להוריד הצינור. לפי זה יכול להיות שכל המקוה היא פסולה כי זיעת שאובין שאובין (משנה מכשירין פרק א).

י - היה אז הסכם בינינו, לסגור מקוואות הפרטיות שיש להן שני חדרי חפיפה למקוה אחת, כיון שהמקום הזה מיועד למעשי זנות. הרבה בעלי תשובות שכשהיו בעלי עבירות, היו המקומות הללו הכי אהובים עליהם,

אבל למעשה לא סגרו אותן.

יא - לכתחילה ביקשתי שיסגרו כליל את הבית בושת של משכב זכר כמובן, משום שתי סיבות:

1 - שכל דבר הטעון השגחה עם הזמן זה מתרשל;

2 - הבעיה היא לא רק עם החפשיים שהלכו לשם, רק הבעיה היתה גם מהשומרי תורה ומצוות שהלכו לשם, כי מי שראה במו עיניו איך שמישהו כבר בגיל הזיקנה עם זקן לבן ארוך, משתולל עם ילד, אפשר לשער לעצמו להיכן הגיעו הדברים. וכשאמרתי את זה להבית דין, אז משפחת דאווידאוויטש המנוולים הודו להבית-דין שאכן יש להם הרבה צרות מהיהודי הזה כבר הרבה שנים, אבל אי אפשר לסלקו כי הוא, כביכול, איש מכובד, וזה נכון שהיו צריכים לזמנו אצל הבית דין כבר מזמן. ובכן רואים שקרעים קרעים ניתנו, ושלכל אחד יש לו דין בנפרד, ולכן ביקשתי לסגרו כליל.

אחד מהכשפים הוא בעל אוב המעלה בזכורו כמובא בגמרא (סנהדרין ס"ה ע"ב), מה שזה אומר הוא, שיש הרבה אנשים שמתו ואמרו עליהם הספד של כמה שעות, ושעלו לעולם הבא כצדיקים קדושים וטהורים, כיון שהיו אנשים שהשתמשו בהשוויץ שהכחישו מכל וכל מכל הפרשיה של השוויץ, וכיון שהייתי מעורב במלחמת השוויץ, סיפרו לי אנשים שנפגעו שם וגם רצו להעיד בבית משפט, ואם היו הדברים ניגשים לבית המשפט היו הרבה מאנשים שכבר שוכבי עפר, ואפילו מלפני הרבה שנים, היו מעלים אותם בזכרון, דהיינו שהכשילו ילדים במשכבי זכר.

וגם היות שאיים עלי משפחת דאווידאוויטש המניוולים, להעניש אותי בבית משפט על הוצאת דיבה, עשיתי חקירות הרבה וצברתי כל כך הרבה מידע, שאם הם יגיעו להעיתונות לא יהיה מקום להבית דין ולמשפחת דאווידאוויטש להתחבא מבושה.

אבל היות שנסינות הממון הוא גדול מדי, ומשפחת דאווידאוויטש הם תקיפים מדי, כי הבית דין הם כמו דייר בבנין זופניק, והם הבעלנים של הבנין, לא סגרו אותו רק הבטיחו לעשות תקנות.

וכיון שפחדו מהעיתונות ומהאירגון של הגנת ילדים, התכופו קצת, אבל מחר שלאחר זמן יחזור הכל להרגלו הקודם, ומה גם שאין היכולת למשגית לשבת ולהשגיח זמן הרבה ברציפות, כיון שמאוד חם בתוך השוויץ, אבל בדיעבד שבדיעבד אם הבית דין היה מסכים לכל התנאים הנ"ל, לא אמרתי דבר, אבל מכיון שאני רואה שהדברים לא באים על תיקונם, ולכן הנני מכריז עוד פעם מלחמה על השוויץ, וכמו שכתבתי במכתבים הקודמים שהשוויץ צריך להיות סגור ומסוגר על מנעול ובריח, וכעת אני חוזר על זה עוד פעם באופן החלטי, שהשוויץ צריך להיות, ויהיה סגור ומסוגר כליל, והשאלה היא רק כמה חילול השם יהיה עד שיסוגר.

וגם דעו נא רבותי, בית דין מומחין, שמהיום והלאה, בל"ג, כשאני יקבל טלפון ממישהו הקובל שהולך שם דברים מנוולים, לא אומר לו שאני יפנה בזה להבית דין צדק של העדה החרדית, אלא אני יאמר לו שיתקשרו בעצמם תיכף לשלושה מספרי טלפון: 1. להעיתונות; 2. להארגון של הגנת הילד; 3. להמשטרה. ומהיום והלאה אין לי עסק להשמיץ הזה, כי אני צריך להתמסר בבניית מקוואות.

כשבאתי בחזרה לניו יארק אחרי הפרשי' התקשרו אלי רבנים ואמרו לי, שברחוב ארבעים ושש בבורו פארק יש מקוות העיר, ושגם שם יש שוויץ, ושעושים שם דברים לא יפים, ואירגנתי אסיפת רבנים, ובתוך האסיפה אמרתי להם, שאם לא יסגרו את השוויץ אז אביא לשם את הארגון של הגנת ילדים הנמצא בוואשינגטון, ושהם כבר יעשו מה שצריכים לעשות, כיון שגם שם היו באים ילדים מתחת הגיל, ואכן כתוצאה האסיפה סגרו השוויץ.

אז לאחר סגירת השוויץ דשם הלכו כל אלה אינשי דלא מעלי להשוויץ של סאטמאר ברחוב חמשים ושלש אשר בבורו פארק, עד שלבסוף גם הם סגרו את השוויץ של סאטמאר. ובוויליאמסבורג גם כן סגרו את השוויץ בסאטמאר ובמונקאטש.

גם הודעתי להאדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג בנתניה מה שהולך בהשוויץ במלון גלי צאנז, ונספח פה מכתב שקבלתי מאיש דתי שהלך לשם, ואמר על זה האדמו"ר מצאנז שליט"א שלא ידע את כל אשר נעשה, ולבסוף סגרו את זה.

מישהו שהשתמש עם השוויץ בזופניק, אמר לי, שכאשר המנחת יצחק היה מגיע בשעתו להשוויץ בערבי שבתות, יצאו כולם משם כאות דרך ארץ. ולכן אף פעם לא ראה מה שהיה הולך שם. אותו הדבר הוא עם הבית דין, הם לא יודעים מה שהולך שם, ורק מה שמשפחת דאוידאוויטש המנוולים מודיעים להם הם יודעים, וכמובן שהם מודיעים רק מה שהם רוצים, והם לא נאמנים.

בנתי מקוה להרב הגאון ר' אברהם לייטנער שליט"א, בהרי הקאטסקילס, ושאלתי אותם איזה גודל לעשת המקוה, אמר לי שרק אדם אחד יכול להיכנס, שאלתי הלא יש לך ישיבה של הרבה בחורים וצריכים מקום להרבה, אז ענה לי, שכל פעם שהוא הולך להמקוה לא מוצא יותר מבחור אחד, ולמה צריך לעשות המקוה גדול, אמרתי לו, שזה טעות אצלו, כי הבחורים כששומעים שהרב שליט"א הולך להמקוה הם הולכים מהמקוה בתור דרך ארץ להאדמו"ר.

כעת עלה לי לסדר תקנון אצל הארגון של הגנת הילד בארצות הברית, שילד עד גיל שלוש עשרה אסור לו ללכת להמקוה אפילו בליווי אביו, או עם אחיו הגדול, כי הוא כמטרה אצל אינשי דלא מעלי; ומגיל שלוש עשרה ועד גיל שמונה עשרה שילך בלוויית אביו או רבו. ומי שהולך למקוה בלי אביו, יסגרו במאסר את אביו, והילד ילקח ממנו, והמקוה תיסגר. יש עדיין וויכוח בינינו לבין וועד הגנת הילד, כי הם רוצים שילד עד גיל שמונה עשרה לא יוכל ללכת להמקוה בכלל ואפילו בפיקוחו של אביו, ואני טוען שלפי התורה מוכר ילד בגיל שלוש עשרה כגדול, ולכן מגיל שלוש עשרה ועד גיל שמונה עשרה שילך בלוויית אביו או רבו, ולכן החוק עדיין לא עבר, ואם אני ינצח לא יכפת לי, שהמלמד שלומד איתם גמרא ותוספות יקום חצי שעה מוקדם יותר ויתלווה אותם להמקוה. וכאשר החוק הזה יועבר בארצות הברית, תיגרר בוזה כל העולם כולו, כי האירגון הגנת ילדים, הוא מוסד הכי חזק ומוכר בעולם.

אולי זכינו היו מתקיים הפסוק כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, שעל ידי הבית דין של העדה החרדית, היינו יכולים לסדר את הדבר הזה בכל רחבי תבל, ועכשיו שלא זכינו, זה נסדר על ידי הגויים, וכדי בזיון וקצף!

ר' יעקב קעלנער הי"ו מקרית יואל מאגראו, שהוא עוסק במלאכת הקודש במשמרת הצניעות בקרית יואל, סיפר לי, שהוא רצה לסדר דבר שכזה בירושלים עוד לפני עשרים שנה, שילד עד גיל בר-מצוה אסור לילך בכלל למקוה, והיה רב אז בירושלים שהיה לו בן, ושכן רצה שילך אתו למקוה, והוא הפריע זאת. המכתב הזאת משוגרת בינתיים רק לשלושה הרבנים שליט"א מהבית דין הנזכרים לעיל ולהגאב"ד שליט"א, מבלי לפרסם זאת, ואני מקוה שהדברים יבואו על תיקנם במלואם על ידיהם.

הכו"ח למען טהרתן וקדושתן של ישראל,

נחום ראזענבערג

להרה"ג ר' מאיר בראנסדארפער שליט"א, לפני שבוע התמלא האוצרות של כל המקוואות במגדל העמק, שתיקנתי בקיץ העבר, ובשבוע הבא בעזרת ה' אני מתכוון לבוא עוד פעם לארץ ישראל למלאות עוד כמה מקוואות שתיקנתי בקיץ שעבר, ובקשתי בזה, שהמקוה בטבריה צריכה גם לתיקון הצינור ולהחלפת המים, ואני מבקש ממך לסדר זאת אצל הרב ר' אברהם דוד אויערבאך שליט"א רבו של טבריה, כי מה שהוא טוען שהוא החליף את המים בעצמו הוא לפי הבלגית שקר מוחלט, והרה"ג ר' מאיר בראנסדארפער שליט"א הוא שמאמת שהמקוה כשרה, ועל סמך זה משתמשים הנשים שם בהמקוה. אני לא צריך כסף בעד ביאתי או בעד עבודתי, אני רק צריך שתסדר את זה אצל הרב אויערבאך שליט"א שיתן לי רשות ליכנס בתוך המקוה ולעבוד שם.